

9. దుస్తుల పరిరక్షణ మరియు నిర్వహణ

శుభ్రమైన దుస్తులను మనం వాడటం వలన చాలా మంచిగా అనిపిస్తుంది. పరిశుభ్రమైన బట్టలు ధరించడం వల్ల మన వ్యక్తిత్వాన్ని మెరుగుపరుస్తుంది. అందువల్ల మనం దుస్తులను ఎల్లప్పుడూ శుభ్రంగా ఉంచుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తాము. వాటిని ఉత్తికి, ఆరవేసి, ఇస్తే చేస్తాము. దీనివల్ల దుస్తుల యొక్క మన్నిక పెరుగుతుంది. దుస్తులను ఎలా పరిరక్షించుకోవాలో తెలుసుకుందాం.

ఉద్దేశ్యం

- శుభ్రమైన బట్టల గురించి అవగాహన కల్పించుట
- దుస్తులపై పడిన మరకల గురించి అవగాహన
- వేరు వేరు మరకలు ఏ విధంగా తొలగించాలో తెలుసుకొనుట

రండి చర్చిద్దాము :

దుస్తులను ఉత్కడం ఎందుకు అవసరం?

క్రింద ఇవ్వబడిన పేరాను పెద్దగా మరియు స్పష్టంగా చదవండి:

దుస్తులను ఉత్కడం ఎందుకు అవసరం? మనందరికీ తెలుసు. దుస్తులను వాడటం వల్ల అవి మురికి అవుతాయి. వాటిని ఉత్కవలసి వస్తుంది. మురికి, మరకలు, దుమ్ము, ధూళి, గ్రీజ్ మరియు చెమట కారణంగా దుస్తులను ఉతకాల్చి వస్తుంది. దుస్తులను ఎక్కువ రోజులు ఉత్కకుండా ఉంటే వాటికి అనేక రకాలైన నష్టాలు జరగవచ్చు. ఉదాహరణ

1. దుస్తులపై మరకల పడటం వల్ల దుమ్ము, ధూళి, హోనికర క్రిములు చర్చంపై ఉత్సవమౌతాయి. దానివల్ల చర్చవ్యాధులు రావచ్చు మరియు వ్యక్తిగత పరిశుభ్రత సమస్యలను సృష్టిస్తుంది.
2. మురికి దుస్తులు ధరించడం వల్ల దానిలో నుండి దుర్ధంధం వస్తుంది.
3. దుస్తులపై పడిన దుమ్ము మరకలను ఎక్కువ రోజుల వరకు ఉంచినట్లయితే దుస్తుల యొక్క మన్నిక తగ్గుతుంది.
4. మరకలు పడిన దుస్తులను ధరించడం అంతగా బాగుండదు.

దుస్తులను ధరించినప్పుడల్లా ఉత్కవలసిన అవసరం లేదు. ఏ కాలంలో ఏ దస్తులు వేసుకున్నామని

దానిపైన ఆధారపడి ఉంటుంది. వాతావరణం అనుకూలంగా ఉంటే చెమట ఎక్కువగా రాదు. కాబట్టి ఈ దుస్తులను తిరిగి ఉపయోగించవచ్చు.

ఆక్షివిటీ-1 : ఈ క్రింద ఇవ్వబడిన పట్టికలో త్వరగా పోయే మరకలు మరియు కలిన మరకల గురించి వర్గీకరణ చేయండి.

త్వరగా పోయే మరకలు	కలిన మరకలు

పైన ఇవ్వబడిన పట్టికలో రాసిన తర్వాత ఏవీ మరకలు ఈ క్రింది వర్గాలలోకి వస్తాయో వర్గీకరించి పట్టికలో రాయండి.

మరకల రకాలు	మరక
పృష్ఠ సంబంధ మరకలు	
జిడ్డు మరకలు	
జంతు సంబంధ మరకలు	
ఖనిజ మరకలు	
వివిధ రకాలైన మరకలు	

ఈ మరకలను తొలగించడానికి డిప్పింగ్ లేదా స్ప్యాంజింగ్ పద్ధతులను వాడవచ్చు).

1. **డిప్పింగ్ :** ఈ పద్ధతిలో మడతలను తొలగించడానికి దుస్తులను నీటిలో నానబెట్టాలి. ఎక్కువ మరకలు గారి, పెద్ద పెద్ద మరకలు ఉన్న ఎడల ఈ విధంగా చేయాలి.
1. **స్ప్యాంజింగ్ :** ఇది సర్వసాధారణ విధానము. మరక పడిన ప్రదేశము క్రింద కాగితము కానీ, పాత వస్తుము గాని పెట్టాలి. ఇది మరకను వ్యాప్తి చెందకుండా నిరోధిస్తుంది. తర్వాత స్ప్యాంజి తీసుకొని స్వైన్ ద్రావణములో ముంచి మరకపై ఉంచి రుద్దాలి.

క్రింద ఇవ్వబడిన పేరాను పెద్దగా మరియు స్వప్తంగా చదవండి:

మరకలను దాని మూలం ఆధారంగా వర్గీకరించారు. టీ, కాఫీ మరియు నూనె ఇవి వృక్ష సంబంధ మరకలు, పాలు, గుడ్డ మరియు రక్తం జంతు సంబంధమైన మరకలు, ఖనిజ మరకలు, తుప్పు, రంజనాలు, గడ్డి, చెమట వివిధ వర్గాలుగా విభజించడం జరిగింది. ఈ మరకలను తొలగించడానికి వేరు వేరు పద్ధతులలో తొలగించవచ్చు. మరక ఆధారంగా మరకను తొలగించడానికి కొన్ని పదార్థాలను ఎంచుకోవడం జరిగింది. బోరాక్స్ పోడర్, అమోనియం, హైడ్రోజన్ పెరాక్సైడ్, ఆక్వాజలిక్ అమ్మం మరియు ప్రయోగించడానికి బీచింగ్ పోడర్.

మరకలను తొలగించడానికి ఈవిధంగా వర్గీకరించారు.

1. మరక	తొలగించడానికి చేసే ప్రక్రియ	
1. వృక్ష సంబంధమైన మరక	టీ, కాఫీ, పండ్ల మరకలు	
మరక	తెల్లని వస్త్రాలు	రంగు వస్త్రాలు
టీ, కాఫీ, పండ్ల	కొత్త మరక మరకపై వేడి నీరు పోయాలి	నీళ్ళలో బోరాక్స్ పోడర్, 2 కప్పుల నీళ్ళ + 1/2 చిన్న చెంచా బోరాక్స్ మిశ్రమంలో కలపాలి. దీనిలో ఈ వస్త్రాన్ని ముంచాలి.
పాత మరక ముస్తులపై మరక పడిన చోట దీజరిన్లో ముంచాలి లేదా మరక పడిన భాగాన్ని మగ్గ లేదా పాన్ పైన పెట్టి దానిపైన వేడినీరు పోయాలి.		తెల్లని వస్త్రాలకు ఉపయోగించాలిన ప్రక్రియలను అనుసరించాలి.
2. జంతు సంబంధమైన మరక	రక్తము, పాలు, గుడ్డ మొమ్మావి	
తొలగించడానికి చేసే ప్రక్రియ	ఈ మరకలు వేడి నుండి కాపాడాలి. ఎందుకంటే, ఈ మరకలలో ప్రోటీన్ ఉంటుంది. కాబట్టి వేడి వల్ల అవి దుస్తులపై అతుక్కుపోతాయి.	

మరక	తెల్లని వస్తూలు	రంగు వస్తూలు
రక్తము, పాలు, గుడ్డు	<p>కొత్త మరక</p> <p>చల్లని నీటితో మరియు సబ్బుతో ఉతకాలి.</p> <p>పాత మరక</p> <p>ఉప్పు నీళ్ళు (2 చిన్న చెంచాల ఉప్పు ఒక బకెట్లో వేసి ముంచాలి లేదా కొంచెం అవ్వానియాలో ముంచాలి)</p>	తెల్లని వస్తూలకు ఏ విధంగా చేశారో ఆ విధంగానే చేయాలి.
3. జిడ్డు మరక	వెన్న, నెఱ్య, నూనె, లిష్టిక్, బూట్ పాలిష్	
తొలగించడానికి చేసే ప్రక్రియ	జిడ్డు గల పదార్థాన్ని తొలగించాలంటే జిడ్డును పీల్చుకోగలిగే పదార్థాలను వాడాలి. ఉడాహరణ టూల్సం పోడర్, చాక్ఫీస్‌ను ఉపయోగించాలి. తరువాత మరకను తొలగించాలి.	
మరక	తెల్లని వస్తూలు	రంగు వస్తూలు
వెన్న, నెఱ్య, నూనె, కూర మరకలు	<p>కొత్త మరక</p> <p>వేడి నీళ్ళలో సబ్బుతో ఉతకాలి.</p> <p>ఎండలో గడ్డిపై లేదా మొక్కలపై వేసి ఆరనివ్వాలి.</p> <p>పాత మరక</p> <p>సబ్బును నీటిలో ఒక లేపనంలాగా చేసి మరకపై పెట్టాలి. మరక తొలిగి పోయేంత వరకు ఎండలో పెట్టుకూడదు.</p>	తెల్లని వస్తూలకు ఏ విధంగా ఉతుకుతామో అదే విధం ఉతాకాలి. నీడలో ఆరవేయాలి.

4. ఖనిజ సంబంధమైన మరక	తుప్పు మరియు ఇతర జొడు మరకలు	
తొలగించడానికి చేసే ప్రక్రియ	దీనిలో ప్రత్యేకంగా మరకలను విభజించారు.	
మరక	తెల్లని వస్తూలు	రంగు వస్తూలు
ఖనిజ మరకలు	<p>కొత్త మరక నిమ్మరసంతో ఉప్పను కలిపి మరకమై రుద్దాలి.</p> <p>పాత మరక దీనిలో తేలికగా ఉండే ఆక్సిజెలిక్ ఆమ్లం మరియు బోరాక్స్ పొడరని కూడా ఉపయోగించాలి.</p>	<p>తెల్లని వస్తూలకు ఏ విధంగా ఉతుకుతామో అదే విధంగా ఉతుకాలి.</p> <p>నీడలో ఆరవేయాలి.</p>
5. వివిధ మరకలు	రంజనం, గడ్డి మరకలు, చెమట, బూజు, సిరా మరక, బాల్ పాయింట్	
తొలగించడానికి చేసే ప్రక్రియ	దీనిలో ప్రత్యేకంగా మరకలను తొలగించాలి.	
మరక	తెల్లని వస్తూలు	రంగు వస్తూలు
సిరా	<p>కొత్త మరక సబ్బుతో పాటు చల్లని నీళ్ళలో ఉతుకాలి.</p> <p>పాత మరక మజ్జిగలో అరగంట సేపు నానబెట్టాలి.</p> <p>నిమ్మరసంతో లేదా ఉప్పుతో రుద్ది ఎండబెట్టాలి.</p> <p>మరకలను బీచింగ్ చేయాలి.</p>	<p>తెల్లని వస్తూలకు ఏ విధంగా ఉతుకుతామో అదే విధంగా ఉతుకాలి.</p> <p>నీడలో ఆరవేయాలి.</p> <p>వీటిని ముందుగానే ఉత్తికి నీడలో ఆరవేయాలి.</p>

ఆట్కివిటి 2 : ఇచ్చిన వాటిలో దేనినైనా ఉపయోగించి అన్ని రకాల మరకలను తొలగించాలి.

ఇది మీకు తెలుసా? : మన భారతదేశంలో ఉన్న రాష్ట్రాలలో చేతితో నేసిన వస్త్రాలకు ఒక్క ప్రాముఖ్యత ఉంది. ప్రపంచమంతటా ఈ వస్త్రాలకు ఎంతో ప్రాముఖ్యత ఉంది. వస్త్రాలను చేతితో నేయుట అనేది పురాతన కాలం నుండి ఇప్పటి వరకు కొనసాగుతూ ఉంది. మన రాష్ట్రంలో చేతితో నేనే వస్త్రాలను గురించి మీకు ఏమైనా తెలుసా?

కఠిన పదాలు : పదార్థము, భీచింగ్, బోరాక్స్, వనస్పతి మరక, జిడ్డు మరక, జంతు సంబంధమైన మరక, ఖనిజ మరకలు